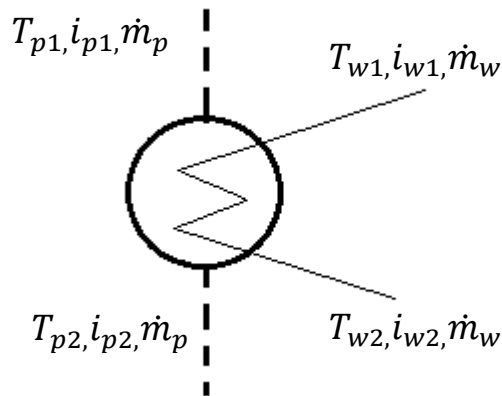
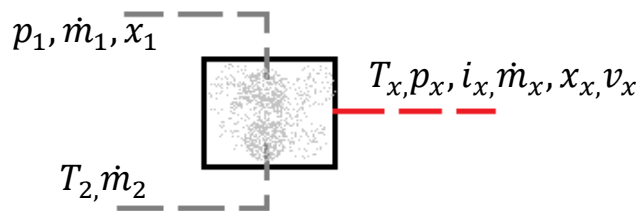

Zadania – Urządzenia i Maszyny Parowe

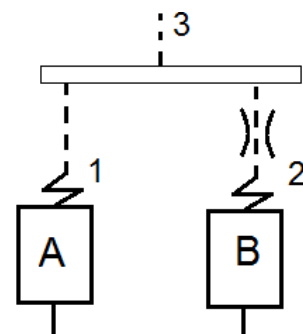
1. W walczaku kotła o objętości $V_{pm}=12m^3$ znajduje się para mokra o ciśnieniu absolutnym $p=8,5MPa$ i stopniu suchości $x=0,35$. Wyznaczyć masę pary suchej, objętość wody wrzącej i pary suchej oraz entalpię, entropię i energię wewnętrzną pary mokrej w walczaku.
2. W parowaczu (parowniku) kotła znajduje się $M_{pm}=1550kg$ pary mokrej w temperaturze $t_s=330^\circ C$. Woda wrząca zajmuje 8% objętości zbiornika. Oblicz objętość parowacza, stopień suchości oraz entalpię i entropię pary mokrej w parowaczu.
3. Oblicz stopień suchości pary wodnej nasyconej mokrej dopływającej do skraplacza strumieniem $3kg/s$. Ciśnienie pary przed skraplaczem wynosi $8kPa$, a temperatura kondensatu odpływającego ze skraplacza $36^\circ C$. Skraplacz chłodzony jest wodą, której strumień wynosi $200kg/s$. Przyrost temperatury wody chłodzącej w skraplaczu wynosi $8K$. Przyjąć brak strat ciepła do otoczenia i ciepło właściwe wody $4,19kJ/kg$.

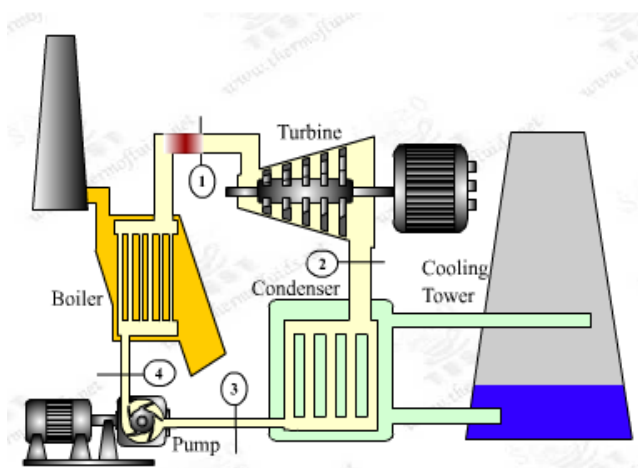
4. Strumień $\dot{m}_1=10kg/s$ pary o ciśnieniu $p_1=0,2MPa$ i stopniu suchości $x_1=0,9$ miesza się izobarycznie i adiabatycznie ze strumieniem $\dot{m}_2=2kg/s$ pary o temperaturze $T_2=500K$ w wymienniku mieszankowym. Oblicz parametry pary (strumień, entalpię, stopień suchości, temperaturę, ciśnienie, objętość właściwą) po zmieszaniu.

5. Do kolektora dopływa $40Mg/h$ pary wyprodukowanej w kotle A i $30Mg/h$ pary wyprodukowanej w kotle B. Kocioł A dostarcza parę o parametrach $p_1=4MPa$ i $t_1=280^\circ C$, kocioł B o parametrach $p_2=6MPa$ i $t_2=450^\circ C$. Para wyprodukowana w kotle B jest przed doprowadzeniem do kolektora dławiona (izentalpowo) do ciśnienia $p_3=4MPa$. Mieszanie zachodzi izobarycznie. Zakładając, że rurociągi są idealnie zaizolowane wyznacz entalpię właściwą i temperaturę pary w kolektorze.

6. Obliczyć ile ciepła trzeba doprowadzić w kotle parowym do $M=1\text{kg}$ wody znajdującej się pod stałym ciśnieniem $p=10\text{MPa}$, aby otrzymać parę przegrzaną o temperaturze $t_2=450^\circ\text{C}$. Temperatura wody przed kotłem wynosi $t_1=85^\circ\text{C}$. Ciepło właściwe wody w fazie ciekłej $c_w=4,19\text{kJ}/(\text{kgK})$. Proces przedstawić w układzie $T-s$ i $i-s$.
7. Ile ciepła trzeba odebrać od pary w kondensatorze, by ochłodzić ją od stanu początkowego określonego przez ciśnienie $p_1=0,006\text{MPa}$ i stopień suchości $x_1=0,83$ do stanu, w którym temperatura jest niższa o $\Delta t=5\text{K}$ od temperatury nasycenia. Przyjąć ciepło właściwe wody w stanie ciekłym $c_w=4,19\text{kJ}/\text{kgK}$. Przedstawić proces na wykresie $T-s$ i $i-s$.
8. Para o parametrach: ciśnienie $p_1=4\text{MPa}$ i temperatura $t_1=420^\circ\text{C}$, rozpręża się w turbinie do ciśnienia $p_2=0,008\text{MPa}$, osiągając stopień suchości $x_2=0,93$. Określić sprawność wewnętrzną turbiny. Proces przedstawić w układzie $T-s$ i $i-s$.
9. Kocioł zainstalowany w klasycznej siłowni parowej – rysunek 1 produkuje parę o ciśnieniu 3MPa , temperaturze 700K . Para rozpręża się w turbinie o sprawności wewnętrznej $0,75$ do ciśnienia $0,007\text{MPa}$. Oblicz sprawność netto obiegu siłowni, jeżeli ciśnienie w skraplaczu jest identyczne jak za turbiną, a sprawność pompy wynosi 85% . Para całkowicie kondensuje, a kondensat nie ochłodzi się poniżej temperatury nasycenia dla ciśnienia panującego w skraplaczu. Przedstawić obieg pary w układzie $T-s$ i $i-s$.

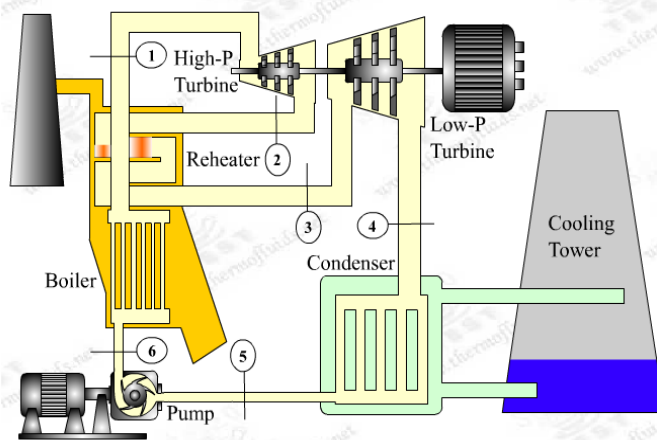

Rys.1. Podstawowy schemat ideowy elektrowni parowej

10. Para zasilająca turbinę ma parametry $p_1=110\text{ bar}$ i $t_1=550^\circ\text{C}$. Ciśnienie skraplania $p_2=0,05\text{ bar}$. Obliczyć sprawność teoretyczną obiegu siłowni jak na rysunku 1, moc teoretyczną turbiny, ilość ciepła doprowadzonego do czynnika w kotle oraz ilość ciepła odprowadzoną w skraplaczu, jeśli natężenie przepływu pary realizującej obieg wynosi $\dot{m}=640\text{ t/h}$. Przyjąć sprawność turbiny równą 75% a pompy 80% . Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.
11. Elektrownia pracuje według prostego cyklu Rankine'a – rysunek 1, wytwarza moc netto 100 MW . Parametry pary na zasilaniu turbiny wynoszą odpowiednio: ciśnienie 15 MPa i temperatura 600°C , ciśnienie po stronie skraplacza wynosi 10 kPa . Jeśli zarówno turbina i pompa ma izentropową sprawność równą 85% , a na kotle występuje 5% spadek ciśnienia pary (straty przepływu), określić: (a) sprawność cieplną, (b) natężenie przepływu masy pary w kg/h , oraz (c) stosunek pracy potrzebnej do napędu pompy do pracy oddanej przez turbinę (BWR- back work ratio). Jak czuła jest

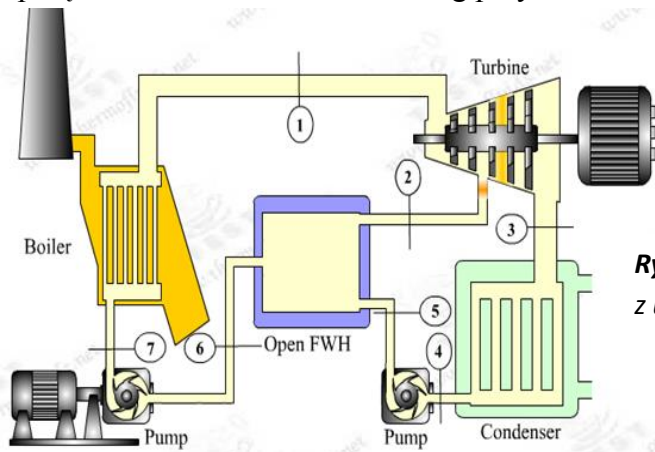
sprawność cieplna obiegu na (d) spadek ciśnienia w kotle, (e) sprawność pompy i (f) turbiny? Wyjaśnić jak wpływa na sprawność cieplną: spadek ciśnienia w kotle (d), sprawność pompy i sprawność turbiny. Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.

12. Elektrownia parowa działa według schematu na rysunku 2 (obieg Rankine'a z przegrzewem międzystopniowym). Para przegrzana o temperaturze 525°C dostarczana jest do pierwszego stopnia turbiny pod ciśnieniem 15MPa , w ilości 100kg/s , w części wysokociśnieniowej rozprężana jest do pary suchej nasyconej. Stopień suchości pary na wylocie z części niskociśnieniowej wynosi 90% , a ciśnienie skraplacza 8kPa . Przyjąć sprawność wewnętrzną obu stopni turbiny równą 80% , a pompy 85% . Określić (a) ciśnienie przegrzewania, (b) temperaturę przegrzewania, oraz (c) sprawność cieplną netto. Jak wpływa zmiana ciśnienia pary produkowanej w kotle na sprawność obiegu, przedstawić tę zależność $\eta=f(p)$ dla wybranych wartości z przedziału 5 do 30MPa . Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.

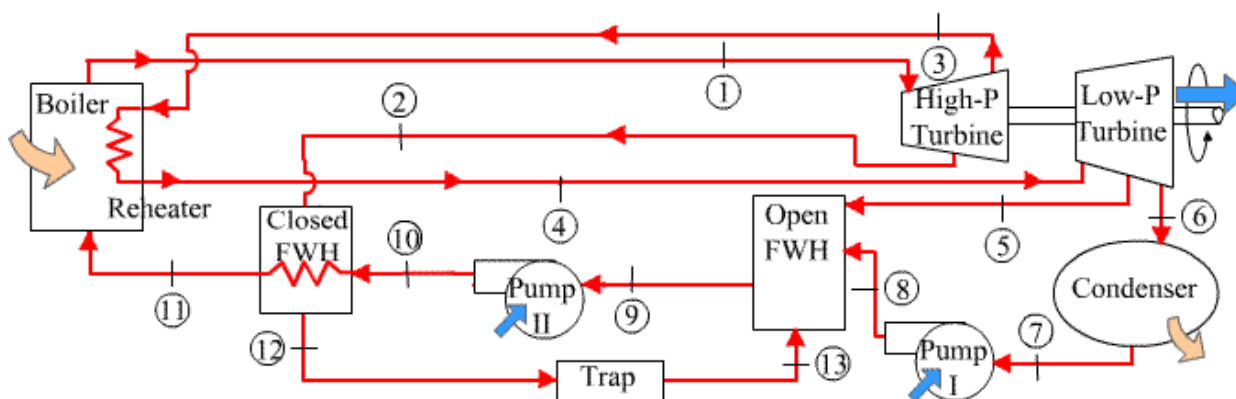
Rys. 2. Schemat elektrowni parowej z przegrzewem międzystopniowym

13. Elektrownia parowa działa według cyklu Rankine'a z jednym regeneracyjnym upustem między stopniowym –rysunek 3. Parametry pary na zasilaniu turbiny wynoszą odpowiednio: ciśnienie 10MPa i temperatura 650°C , ciśnienie po stronie skraplacza wynosi 10kPa . Upust pary na podgrzewacz mieszkankowy ma miejsce przy ciśnieniu pary rozprężonej w pierwszym stopniu wynoszącym 2MPa . Przyjąć sprawność wewnętrzną obu stopni turbiny równą 78% , a pompy 84% . Określić: (a) procent masowy pary upuszczanej na pierwszym stopniu turbiny oraz (b) sprawność cieplną elektrowni. Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.

Rys. 3. Schemat elektrowni parowej z upustem regeneracyjnym

14. Turbina parowa, o mocy użytecznej zmierzonej na wale $N_u=12MW$, jest zasilana parą o ciśnieniu $30bar$ i temperaturze $450^\circ C$. Turbina ma dwa upusty regeneracyjne: pierwszy przy ciśnieniu $9bar$, drugi przy $1,2bar$, z których para jest kierowana do podgrzewaczy mieszkankowych. W skraplaczu panuje ciśnienie $0,05bar$. Znane są sprawności izentropowe wszystkich części turbiny; są one jednakowe i wynoszą $\eta_i=0,8$. Sprawność mechaniczna turbiny $\eta_m=0,98$. Obliczyć rzeczywiste parametry pary za każdą częścią turbiny: wysokoprężną, średnioprężną i niskoprężną oraz natężenie przepływu pary zasilającej turbinę. Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.
15. Elektrownia parowa działa według schematu przedstawionego na rysunku 4 (z przegrzaniem międzystopniowym i dwoma upustami regeneracyjnymi). Para świeża zasilająca turbinę ma ciśnienie $15MPa$ i temperaturę $500^\circ C$, w części wysokoprężnej rozpręża się do $1MPa$ i po przegrzaniu do temperatury $450^\circ C$ trafia do części niskoprężnej gdzie rozpręża się do $10kPa$. Część strumienia pary o ciśnieniu $3MPa$ jest pobierana ze stopnia wysokoprężnego i kierowana na wymiennik powierzchniowy gdzie podgrzewa wodę zasilającą kocioł do temperatury o 5 stopni niższej niż temperatura nasycenia pary przepływającej przez ten wymiennik. Przy przepływie przez wymiennik powierzchniowy para całkowicie kondensuje ($x=0$), następnie rozpręża się izentalpowo na zaworze dławiącym i trafia do podgrzewacza mieszkankowego, w którym panuje ciśnienia $0,5 MPa$. Do tegoż, podgrzewacza trafia także strumień pary z drugiego upustu znajdującego się w części niskoprężnej turbiny. Pozostała para rozpręża się do ciśnienia $10 kPa$ i trafia do skraplacza, a następnie do podgrzewacza mieszkankowego. Jeśli moc cyklu wynosi $150 MW$, określić (a) sprawność cieplną netto, (b) masowe natężenie przepływu przez kocioł, (c) oraz procent upustu pary w części wysokoprężnej (d) i niskoprężnej (e). W obliczeniach pominąć sprawności wewnętrzne turbiny i pompy. Przedstawić obieg pary w układzie $T(s)$ i $i(s)$.

Rys. 3. Schemat elektrowni parowej z dwoma upustami regeneracyjnymi i przegrzewem międzystopniowym